

Det var vist de Stemninger, som den Gang herskede i Tjenestemandskredse, der var Skyld i, at det ikke var muligt at gennemføre den Lønforskul for Familieforsørgere og Ikke-Familieforsørgere, som var berettiget. Jeg vil haabe, at Stemningen i Tjenestemændenes Lejr i nogen Grad maa ændre sig, saa vi kan faa en fornuftig Forhandling om dette Spørgsmaal; og det forekommer mig ogsaa, at der er visse Tegn, som peger i denne Retning.

Det er saa heldigt, at i indeværende Efteraar skal Konjunkturtillæget til Behandling her i dette høje Ting, og man ser, at Tjenestemændene nu begynder at drøfte Sagen. Her glæder det mig at kunne pege paa, at Danmarks Lærerstand begynder at ændre Signaler. Med Formandens Tilladelse skal jeg oplæse den offentlige Meddelelse om, hvad Danmarks Lærere har vedtaget. Danmarks Lærerforening afholdt i Mandags Repræsentantskabsmøde i Odense for at drøfte forskellige Spørgsmaal, deriblandt Lønsituationen. Der vedtoges med overvældende Majoritet følgende Udtalelse: „Danmarks Lærerforenings Repræsentantskabsmøde i Odense den 18. Oktober 1920 udtaler, at der ved den tilstundende Revision af nogle af Løntillægene bør tages særligt Hensyn til Forsørgere, saa de af en Klasse Tjenestemænd, der stifter Familie, ikke derved bliver deklarerede i Forhold til deres Kolleger. Hjemmene bør holdes fri for Dyrtidens Tryk og Stedtillægget være en virkelig Erstatning for Merudgiften til Bolig i Byen“.

Man ser her, at Danmarks Lærerforening toner rent Flag, at den ønsker, at baade Konjunkturtillæget og Stedtillægget indrettes saaledes, at det gøres lettere for Familieforsørgere at eksistere. Det vilde glæde mig, om Udviklingen kunde komme til at gaa i den Retning. Her i denne Sal saavel som ud over Landet har ærede Medlemmer mange Gange talt om Hjemmenes Betydning; men det forekommer mig, at vi ærede Medlemmer, for Resten een som alle og alle som een, i vort Lovgivningsarbejde har glemt at skaffe den økonomiske Underbygning af Hjemmene. Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen talte forgangen Aar saa varmt og for Resten saa smukt om at skaffe gode Kaar for Børnene her i Storbyen København, at man ikke maatte lade dem bo i de usle Huler i de mørke Baggaarde. Men det forekommer mig, at vi i vor Lovgivning har lavet Forholdene saaledes i det danske Folkehus, at det er de ugifte, der bor paa Folkehusets Solside, og Familieforsørgerne med Børnene, der bor paa Folke-

husets Skyggeside. Jeg tror dog ikke, at det er Forhold, som den danske Rigsdag i Længden kan forsvare at opretholde.

Men Spørgsmaalet har jo ogsaa en anden Side. Samtidig med at Ungdommen trænger frem og har langt bedre Kaar end Familieforsørgerne, hører man ogsaa Klager over, at naar Ungdommen skal fæste Bo, har de ikke den nødvendige Dygtighed, og særlig har Kvinderne ikke den Dygtighed, de bør have, naar et Hjem skal underbygges økonomisk, og der skal skaffes lyse og lykkelige Kaar dér. Folk, som har Teorierne i Orden, har sagt, at man skulde tvinge de unge Kvinder ind paa Husholdningsskoler, tvinge dem til at gøre Husgerning o. s. v. Det er udmærket alt sammen, men det er kun Surrogater, det lykkeligste vilde være, om enhver ung Kvinde havde Villie til at tage fat i Hjemmene, det være sig i deres eget eller andres. Jeg har ganske vist set, at man nu for ikke at gøre det mindre fint at være Tjenestepige kalder den paagældende Husassistent. Det har jeg ikke noget som helst imod; men det, det gælder om, er, at vi alle, ligegyldigt hvad Stand vi tilhører, forstaar, at det er mindst lige saa samfundsnødvendigt og lige saa ærefuldt at arbejde i et Hjem som Tjenestepige, som det er at staa bag en Disk eller sidde paa en Kontorstol. Det ene er nødvendigt, det andet er ogsaa nødvendigt. Men af de unge Piger, som selv skal bygge Hjem, er de de lykkeligste, der som Tjenestepige, ung Pige i Huset eller Husassistent har lært, hvordan et Hjem skal bygges.

Det ærede Medlem Hr. Jacob Christensen omtalte Jordspørgsmaalet og var inde paa en Kritik af det Opkøb af Landejendomme, der fandt Sted adskillige Steder i Landet. Selvfølgelig kan vi være enige om, at man ikke ved en Lov kan bevilge Mængder af Millioner til Oprettelse af nye Hjem og samtidig tillade Nedlæggelsen af hele Rækker af selvstændige Brug. Men den danske Lovgivning har dog heldigvis ogsaa, saa godt den formaar, sat en Bom for en saadan Nedlæggelse og Sammenlægning af Brug, ikke saaledes, at man forbyder Sammenlægning eller Nedlæggelse af Husmandsbrug, men saaledes, at dette kun kan ske ved en af Landbrugsministeren given Dispensation; og denne kan han ikke give, uden at der foreligger en Sogneraadsbeslutning, som anbefaler Nedlæggelsen. Det er altsaa ikke tilstrækkeligt, at man rent ekspeditions-mæssigt har Sogneraadsformandens Underskrift paa en Anbefaling af en saadan Nedlæggelse. Man skal have en Beslutning, vedtagen af det samlede Sogneraad, og en saa-